

Overgang fra Lehnus eller Fideikommisbaandet til fri Eiendom for Majoratsbesidderen, alene efter Reglerne for Beregningen af Indtægterne af saadanne Eiendomsbesiddelser i ovennævnte Instruktion af 23de August 1869, § 7 Lit. c. 1, paa den Maade, osv., nemlig at der udskydes enkelte Aar. Der staar, altsaa, at Beregningen ene, og alene skal foregaa efter Indtægtsværdien; og at der derefter skal finde en Kapitalisation Sted, idet man tager det 25dobbelte Beløb. I principiel Modsetning dertil staar, det oprindelige Udkafts Regel i § 13, der efter mit Skjøn er den retfærdige, idet det hedder i denne Paragraf, at der, naar Kommissionen er traadt sammen til den berammede Tid, og naar de i en foregaaende Paragraf givne Forskrifter ere tagttagne, skal finde en Burdering Sted, saaledes at det skal komme an paa et Skjøn, hvad Eiendommen kan udbringes til i Handel og Wandel som en Eiendom, der er løst fra det den paahvilende Lehnus eller Fideikommisbaand, men med de Indskrænkninger — dette Sidste sprang det ærede Medlem over; hvad han meget godt vidste; men naar man vil sammenstille de to Fremgangsmaader, er det nødvendigt stærkt at betone det, der blev udeladt. — i Raadigheden over Bøndergodset, som Bestemmelserne i nærværende Lov § 20 medføre, ved hvilken Ansættelse de i Dyrigt — altsaa ikke alene — have at rette sig efter den Instruktion, der under 23de August 1869 er meddeelt de i 9a Genhold til Lov af 19de Marts s. A. bestillede faste Burderingsmænd. Det vil erindres, at denne Instr. af 1869 først indeholder en Bestemmelse om, hvorledes der i Begyndelsen af Forretningen skal finde en Beskrivelse af Eiendommen Sted; dernæst skal der gives en Beregning over de Indtægter og Udgifter, som kunne paaregnes af Eiendommen; og endelig skal der gives en Ansættelse af den Værdi, som Eiendommen efter Mængdenes Overbevisning har i Handel og Wandel, hvorhos Instruxen i sin § 8 giver nærmere Regler, med Hensyn til den mulige Forskjel, der kan være imellem denne Ansættelse efter Værdien i Handel og Wandel og det Resultat, hvortil man kommer ved udelukkende at tage Hensyn til Indtægtsoverskudet. Alt dette

beder jeg ærede Medlemmer at erindre, thi da der er hengaaet over to Maaned, siden Sagen sidst var for, staar det maasse ikke fuldkommen klart for flere ærede Medlemmer, Det hele Grundlag hvorpaa det ærede Medlem har bygget sit Forslag, er aabenbart Hensynet til den formentlig med hans Opfattelse stemmende Tilfjendegivelse eller Grundsetning, som skulde findes i Kundgjørelsen af 1846 til de roskildske Provindsialstænder, og det lyder jo meget rimeligt, at man ved den Grundsetning for Afløsning af Fideikommisegenkskaben, som blev opstillet i de sidste Aar af den suveræne Regjering — to Aar før 1848. — maatte tage saa meget Hensyn til Lehn og Fideikommiser, at det kunde synes besynderligt, om man nu vilde gaa strengere tilværks. Jeg betragter imidlertid ikke denne historiske Sammenstilling som i sig selv afgjørende, thi det er min Overbevisning, at man netop under den konstitutionelle Regjering i forskellige Retninger er gaaet mere forsigtig og nøktergende frem med Hensyn til saadanne Spørgsmaal, end Tilfældet har været under den suveræne Regjering, og især tidligere. Jeg tror, at det hører med til de Fremskridt, der finde Sted under den konstitutionelle Regjering, at der tages et noget strengere Hensyn til Rettigheder, naar der er Spørgsmaal om Afløsning, end der altid er taget under Enevolds magter; jeg tror, at dette kan paavises ved flere Exemppler, og at det ogsaa hører med til de Retsgoder, der følge med den konstitutionelle Regjering, at der gives de Rettigheder, som kunne tro sig krævede i Læilighed til et fyldigere og bestemtere Forvar, end der gives dem, naar Afgjørelsen kun ligger i den enevældige Konges Haand. Det kan imidlertid ikke negtes, at det ærede Medlems Udgangspunkt i nærværende Tilfælde vilde have været godt, hvis det var rigtigt, men det Eiendommelige derved er, mine Herrer, at det ærede Medlem har læst paa en ganske besynderlig Maade, og det er mig ubegribeligt, hvorledes han har kunnet læse saa flygtig, som han maa have gjort efter den Maade, hvorpaa han har fremstillet Sagen. Det hedder nemlig i anden Afdeling af Bekjendtgjørelsen af 10de Juli 1846 til Provindsialstænderne,